

Umjetnost bez granica - Likovna kolonija

U školi svakodnevno pričamo o nadarenoj djeci sa izuzetnim sposobnostima u određenim vještinama, međutim malo im pružamo prilika da tu nadarenost podignu na viši nivo shodno njihovim potrebama i mogućnostima.

PEDAGOŠKA UVJERENJA

Uprkos napretku kroz koje je društvo prošlo tokom zadnjih 40 godina čini mi se da je školstvo pretrpjelo namanje promjena. Neovisno o inovacijama i pokušajima da se školska praksa promijeni, pojedini aspekti ostaju isti. Svako dijete želi da je važno, zato omogućimo mu to kroz vannastavne aktivnosti. Svojim stečenim znanjem, ljubavlju prema pozivu i angažovanošću na raznim aktivnostima želim potaknuti kreativnost i kreativno istraživanje kod učenika, a ujedno proširiti svoje spoznaje o učeničkim mogućnostima, majuci u vidu da je kreativnost osnovna potreba čovjeka u njegovom duhovnom zadovoljstvu. Iako živimo u vremenu vizuelnih komunikacija i medija jasno je da je svijest o likovnoj kulturi na niskoj grani, jedan čas sedmično nam govori o tome. U zemljama EU broj časova sedmično se kreće od dva do četiri. Kako možemo očekivati da će djeca vizualni jezik savladati za jedan čas, a za učenje stranog jezika potrebno im je 3 časa. Postoji mnogo načina da se integrira likovna kultura kroz sve predmete. Mnogo je tema iz likovne kulture povezano sa matematikom (linije, oblici, ravnoteža, simetrija, odnosi veličina, mjerenje, linearna perspektiva...). Umjetnost, kao ilustracija, može privući učenike čitanju i pomoći pri pamćenju informacija. Likovni rad može katkad poslužiti kao način procjene razumijevanja pročitane, jer učenici na temelju književnog predloška stvaraju u mašti vizualne slike koje transferiraju u ilustraciju. Likovni jezik je također bitan i u digitalnom svijetu kako bismo vizualno predočili ideje na računaru, a i obrnuto. Upotreba računara u nastavi likovne umjetnosti može imati pozitivan utjecaj na razvoj likovne kreativnosti. Sve su velike kulture ljudi koristile umjetnost pa historičari kroz

umjetnost dolaze do ključnih informacija o prošlosti ljudskog roda.

-Ne mislim da ću sam kroz likovne radionice i vannastavne aktivnosti promijeniti stanje,ali svaka od njih je prilika da se djeca i roditelji uključe kako bi se stvar popularizirala

U školi svakodnevno pričamo o nadarenoj djeci sa izuzetnim sposobnostima u određenim vještinama,međutim malo im pružamo prilika da tu nadarenost podignu na viši nivo shodno njihovim potrebama i mogućnostima.Kod takve djece kroz njihovu aktivnost na određenim poljima javlja se jak osjećaj i ljubav za rad koji žele kada odrastu.Važnu ulogu u tome imaju nastavnici i roditelji .Kroz likovnu sekciju otkrivamo i njegujemo sklonosti za likovni jezik kod nadarene i manje nadarene djece.Obogaćujemo njihove kreativne ,intelektualne i psihofizičke sposobnosti.Upotrebom različitih materijala koji nisu predviđeni kroz predmet likovne kulture, te površina za likovno izražavanje.

-Uređenje školskog prostora

-Organizovanje posjeta i učešća na Kids festivalima

-Organizovanje likovnih kolonija (radionica)

organizovanje likovnih izložbi otvorenih za javnost

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Kao prvo moj dječjački san.Još kao učenik osnovne škole kroz vannastavne aktivnosti doživio sam neki vid samopouzdanja kroz svoj rad i prvi put sam se osjećao korisnim za svoj rad.Učešćem na takmičenjima (gdje sam lično učestvovao), bez da šaljem svoje likovne radove preko konkursa (natječaja)maštao sam da se družim sa djecom koja imaju takmičarski duh.Svako dijete kada se nađe u takvoj prilici osjeća neku novu dimenziju,postaje važno,jer se sve vrti oko njega.Prava smisao vannastavnih aktivnosti i jeste da sva djeca imaju priliku da učestvuju u individualnom i grupnom radu uz to se oslobađaju uobičajenih načina rada u klupama. Uočio sam da ove mlade generacije sve manje maštaju,stalno traže da ih neko animira,zato je potrebno da se djeca u ranoj fazi potiču.Djeca u tom periodu izražavaju vlastitu ličnost,odnosno, osobine ili crte ličnosti.Likovna kultura je jedini predmet u kome svi učenici rade na istoj temi a dolaze do drugačijih rješenja.Kao nastavnik likovne kulture nastojao sam da prevaziđem ustaljeni kliše o likovnoj kulturi, da oživim maštu svakog djeteta i da mu

„usadim“ samopouzdanje u njegov rad.Svako istraživanje je svojevrsni poduhvat koji u određenoj mjeri može da vodi ka neuspjehu,što znači da nismo svjesni određene kompleksnosti sredine u kojoj živimo i radimo.Roditelji svjesno zanemaruju značaj

likovne kulture već duže vrijeme.Postavljanjem brojnih i raznovrsnih pitanja roditeljima i djeci prikupljam podatke na relaciji nastavnik-učenik i obratno.Sa prikupljenim podacima stvara se jasna slika šta nedostaje u praksi.Postojale su i slične zamisli koje su izvedene ili su u povoju,međutim, sa članovima likovne sekcije se upuštamo u novi izazov i način prezentovanja likovne kulture u sredini u kojoj živimo.Umjetnost u planeru (slikanje i crtanje u prirodi),je novi vid shvatanja likovne kulture jer u procesu sticanja znanja nastavnik se na sagledava kao demonstrator.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

- Razvijanje ljubavi za timski rad i kolegijalnost sa drugom djecom.
- Osjećaja zadovoljstva zbog vlastitog uspjeha nesebične pomoći drugima.
- Osvještavanje zapuštenosti o značaju i vrijednostima kulturne baštine BiH.
- Doprinos u unapređenju zajedništva,multikulturalnosti

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Svojim stečenim znanjem,ljubavlju prema pozivu i angažovanošću na raznim aktivnostima želim potaknuti kreativnost i kreativno istraživanje kod učenika, a ujedno proširiti svoje spoznaje o učeničkim mogućnostima.Imajući u vidu da je kreativnost osnovna potreba čovjeku u njegovom duhovnom zadovoljstvu.lako živimo

u vremenu vizuelnih komunikacija i medija jasno je da svijest o likovnoj kulturi na niskoj grani,jedan čas sedmično nam govori o tome.U zemljama EU broj časova sedmično se kreće od dva do četiri.Kako možemo očekivati da će djeca vizualni jezik

savladati za jedan čas,a za učenje stranog jezika potrebno im je 3 časa.Ne mislim da ću sam kroz likovne radionice i vannastavnim aktivnostima promijeniti stanje,ali svaka od njih je prilika da se djeca i roditelji uključe kako bi se stvar popularizirala.

-Ideja za likovnom kolonijom potekla je kroz istraživanja sredine u kojoj živimo,a ujedno da Kiseljak vratimo na izvorne korijene nacionalne , kulturne i historijske činjenice koje su jednim dijelom već pale u zaborav.Angažiranjem većeg broja djece i nastavnika u osmišljavanju načina za individualnim poticajem kreativnog mišljenja,razvijanju istraživačke radoznalosti kod djece dolazimo na ideju da istražimo sredinu u kojoj živimo.U našoj blizini nalazi se jedan lokalitet koji ima nedovoljno istražene historijske činjenice.Mjesto koje nas je potaknulo na istraživanje zove se Milodraž.Milodraž ima dosta historijskih činjenica za koje nismo znali jer se malo pričalo .Uprkos zanimljivim informacijama vezanim za boravak bosanskih vladara nije u potpunosti jasno šta je tačno podrazumijevao Milodraž u srednjem vijeku. Nisu vršena arheološka istraživanja a s obzirom i da izostaju vidljivi materijalni ostaci, pretpostavlja se da je Milodraž bio povremena ljetna rezidencija bosanskih vladara. Njena fortifikaciona struktura nije bila od kamena, prije od drveta i pokretnih šatora i otuda nema očuvanih tragova. Prvi put Milodraž se spominje 18. augusta 1421. kao mjesto izdavanja povelje bosanskog kralja Tvrtka II Tvrtkovića kojom Dubrovčanima potvrđuje povelje svojih prethodnika (писано на Милодражи).Za područje Milodraža vežu se dvije kraljevske svadbe. Tu je u ljeto 1428. sklopljen brak između bosanskog kralja Tvrtka II Tvrtkovića i Doroteje Gorjanske, ugarske princeze, rođakinje ugarskog vladara Sigismunda Luksemburškog. U proljeće 1446. u Milodražu je obavljeno vjenčanje između kralja Stjepana Tomaša i Katarine, kćerke vojvode Stjepana Vukčića Kosače. Fojnička Ahdnama izdata je u Milodražu 1463. Tu se desio susret bosanskog franjevca Anđela Zvizdovića i sultana Mehmeda II Osvajača.

-Nakon što smo prikupili dovoljno informacija dolazimo na ideju da napravimo likovnu radionicu(koloniju) na kojoj ćemo okupiti veći broj djece iz raznih sredina našeg okruženja pa i šire.Pošto je likovno stvaralaštvo spontani put,u kome u početku ne znamo kuda nas vodi,pun je neočekivanog i nepredvidivog.Tako naša ideja o likovnoj koloniji za učenike osnovnih škola imala je svoj spontani put,koji smo smatrali kao nužnu potrebu za slobodno istraživanje svijeta oko sebe.U našoj praksi trajno je

prisutan nedostatak zavičajnih tema koje se odnose na bogatstvo historije i kulture.

Cilj za organizacijom ove aktivnosti ja da prikažemo široj javnosti dječije likovno stvaralaštvo kroz teme o " Suživotu i bogatstvu različitosti".Htijenje i volja za likovnom kolonijom zasnovano je na dvostrukoj volji,volji djece i lokalnog udruženja omladine "Fatih" iz Milodraža.Da bi smo svoj zacrtani put trasirali potrebna su nam i

materijalna sredstva za realizaciju ideje.Materijalna sredstva smo tražili kroz aplikaciju našeg projekta preko Ministarstva obrazovanja,institucija koje se bave kulturom,načelniku Općine ,privatnim poduzetnicima i drugim.U samom početku nismo imali dobru podršku.Najveća podrška bila je od strane udruženja omladine „Fatih“ i Načelnika Općine Kiseljak u skladu sa raspodjelom sredstava za kulturu. Slanjem poziva na škole za učešće nije pokazalo dobre rezultate.Direktori škola su podržavali i hvalili ovu aktivnost, ali za nemogućnost učešća su navodili nedostatak finansijskih sredstava za prevoz.U koordinaciji sa predmetnim nastavnicima i učiteljima iz drugih škola iznašli smo neka rješenja tako da je našu likovnu koloniju(radionicu) pristiglo više od dvije stotine djece iz raznih sredina našeg okruženja, Kiseljaka, Bilalovca, Zabrdža ,Fojnice,Busovače, Zenice, Sarajeva, Visokog i pojedinaca iz drugih krajeva koji su uzeli učešće.Učešćem ovolikog broja djece dovoljno nam govori o opravdanosti i osmišljenosti projekta koji će poticati likovna stvaralaštva kod mladih.

-Prvi susret slikanja ,crtanja na otvorenom izazvalo je veliko zadovoljstvo kod učenika.Susret sa dnevnom prirodnom svjetlošću poticao ih je na maštu i razdraganost boja i oblika u likovnoj kompoziciji.Sve dosadašnje nepoznanice oko slikanja i crtanja u učionici su nestale.Samopouzdanje kod djece je raslo iz trenu u

tren,sama pomisao da su učesnici ovog projekta daje im krila za stvaralačkim radom.Na likovnoj koloniji(radionici)poštovala se individualnost,jer svaki crtež je odraz dječijih potreba, želja,očekivanja i načina njihovog komuniciranja sa sredinom u kojoj se nalaze.Posebno me raduje što je nestalo precrtavanja sa mobitela,ugledanja na kolege itd.Posebno me imponiralo to što su sva djeca ista a crteži su im drugačiji.Istraživanjem kroz crtež na zadatu temu dolaze do sličnosti,a i različitosti koje imaju zajedničko mjesto na formatu papira.Sad se kod njih stvara jasnija slika o multikulturalnosti i suživotu na prostoru BiH.Stvaralački dio je u potpunosti zadovoljio sva moja očekivanja.

-Najteži dio ovog projekta jeste odabir najuspjelijih likovnih ostvarenja.Kod likovnih pedagoga subjektivnost je neizbježna,svako želi svoga učenika da favorizira,mada stvari treba da posmatramo objektivnije.Ulaskom u detaljnu analizu dječijeg likovnog rada je teško ali treba voditi računa o nekim segmentima prilikom ocjenjivanja a to je ideja,ostvarenost ideje,način realizacije ideje,korištenje likovnih medija....Ne možemo prihvatiti dječiji rad kao istinsko umjetničko djelo jer nudi čitav arsenal skrivenih

mišljenja.Svi učesnici učesnici ovo treba da smatraju kao ličnu nagradu jer su imali mogućnost da svoje ideje i misli iznesu na papir kao pravi slikari(umjetnici).

-Izložba svih učesnika ove likovne radionice bila je na otvorenom,mogli su da sagledaju sve radove koje su radile njihovi vršnjaci.Cilj izložbe je da se uvidi realizacija date teme.Ona treba da ukaže na

specifičnosti likovnog izraza i različitosti kroz jedan

likovni sadržaj(temu),da se upozna šira javnost i roditelji o stvaranju imaginarnog svijeta u dječijim crtežima

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

-Uključivanje većeg broja djece i pasivnih posmatrača roditelja.,

- Djeca kroz likovni rad uglavnom dobivaju pozitivnu potvrdu o vlastitom postignuću, rijetko negativnu kritiku kvalitete rada pa stoga uživaju u mogućnostima daljnjih postignuća u likovnom radu i kreativnosti. Učenici tako dobivaju na samopouzdanju, a posebno oni s teškoćama u drugim područjima rada. Samopouzdanija djeca će na taj način motiviranije i spremnije učiti i učestvovati u društvenom životu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima; Svaki trud se isplati,vrijedi pokušati u svojoj sredini ovako nešto primjeniti

Collections

NIN 2018